

Nagyvárad Estilap

Szerkesztőség:
Károly herceg-utca 6. sz.

Szerkesztésért felelős:
MARTON MANO
főszerkesztő

X. évfolyam
57. szám

Kiadóhivatal:
HEGEDÜS HIRLAPIRODA
Bul. Reg. Ferdinand

Oradea—Nagyvárad
Szombat, 1928. március 10

Apponyi és Titulescu hatalmas szónoki csatája

ZSUFOLT KARZATOK HALLGATTÁK VÉGIG A KÉT ÁLLAMFÉRFI ÖSSZECSAPÁSÁT AZ OPTÁNS-PERBEN — DÖNTÉS NINCS, MA FOLYTATJÁK A VITÁT

— Az Estilap eredeti távirata —

Geniből jelentik: A népszövetségi tanácsnak tegnap délelőtti ülésén zsufolásig megtelt a nagyterem valamennyi karzata közönséggel, amely a román—magyar optánsper szónoki csatájára volt kíváncsi. A tanácselnök felhívására Chamberlain, angol külügyminiszter felhívta Románia, illetve Magyarország képviselőjét, hogy nyilatkozzanak: *milyen lépéseket tettek az ügyben ama állásfoglalás után, amelyet a népszövetségi tanács múlt szeptemberben kifejezésre juttatott?*

Titulescu egyetlen mondatban válaszolt. Azt mondta, hogy

a román kormány elfogadja azt a jelentést, amelyet az ügyben kiküldött speciális bizottság készített.

Apponyi Albert gróf hangsúlyozza, hogy az a felhívás, amelyet a speciális bizottság jelentésével kapcsolatban a népszövetségi tanács a múlt év szeptemberében az érdekelt felekhez intézett, *csak ajánlás jellegével bír és*

annak elfogadása nem járhat kényszerítő jogi következményekkel.

Rámutat ezután Apponyi gróf arra, hogy a magyar kormány próbált Romániával gyakorlatilag megegyezni, azonban Románia ajánlata nem elégti ki a magyar álláspontot. Apponyi gróf lényegesen megindokolja, hogy *miért nem kielégítő Magyarország számára a román ajánlat.* Apponyi azzal a kérés-sel zárja felszólalását:

a népszövetségi tanács nevezzen ki pótírókat a népszövetségi egyezmény értelmében, a párisi román-magyar döntőbíráshoz.

Titulescu azonnal válaszol Apponyinak. Kijelenti, hogy őt a békülékenység szelleme hatja át és olyan megoldást keres, amely *Magyarországra nézve is előnyös, de Romániát sem dönti anyagi romlásba.* Majd kifejtéi Titulescu ellenajánlatának lényegét.

Egy órákor a tanácselnök felfüggesztette a vitát, amelyet délután háromnegyed ötkor folytattak, rendkívül feszült atmoszférában, óriási közönség jelenlétében. Apponyi Albert gróf — Titulescunak válaszolva — megállapítja, hogy Titulescu másról beszél, mint az eldöntendő kérdéssről. A kérdés ma — Apponyi szerint — ez: *elkövetett-e hatásköri túllépést a vegyes döntőbíráshoz akkor, amikor szövegszerűen kimondta, hogy illetékes a román-magyar optánsper eldöntésére? Titulescu szerint ez lehetetlen-ség; azonban — mondja Apponyi — Titulescu véleménye egyoldalú megállapítás, mert ha ez elfogadható volna, akkor lehetetlenné válnék minden pörökösítés.*

Kifejtéi azután Apponyi, hogy itt nem állam áll szemben állammal, hanem egyes magyar alattvalók a román állammal

állnak szemben. Megállapítja Apponyi, hogy a döntőbíráshoz nem lépte túl hatáskörét, amikor illetékességét kimondta, viszont a népszövetségi tanácsnak nincs joga felülvizsgálni a bíróság döntését, mert az idevonatkozó szerződés kifejezetten kimondja, hogy

a szerződő felek véglegesnek ismerik el a vegyesbíráshoz döntését

és ez ellen fellebbezésnek nincsen helye.

Majd hangoztatja Apponyi, hogy *gyászok következmények csak abból származhatnak, ha valamelyik fél ki akarja bűni kötelezettségének teljesítése alól.* Ha a népszövetségi tanácsnak kétségei vannak, úgy forduljon szakvéleményért a hágai nemzetközi törvényszékhez.

Ezután ismét Titulescu szólalt fel:

Szerbia nem tud mit kezdeni a tengerparttal, amelyért a háborút előidézte!

mondotta Radics a belgrádi parlamentben

— Az Estilap eredeti távirata —

Belgrádból jelentik: A szkupstinában tegnap megint óriási botrány volt. Egy demokrata képviselő ugyanis interpellált a spalatói postaigazgatóság megszüntetése miatt. Ugyanebben a kérdés-

ben Radics, a horvát parasztvezér is hevesen támadta a kormányt. Izgalmas beszéde közben így kiáltott fel Radics:

— Szerbia 1914-ben a tengerhez való kijárat miatt

provokált háborút — és most nem tud mit kezdeni a tengerparttal!

Percekig tartó vihar tört ki Radics szavai nyomán, majd Radics kijelentette, hogy

szavait néhány fanatikusra értette.

Ujból lármát tör ki Radicsot a vele politikai fegyverbarátságban élő agrárpárt meggyegeti, hogy

kiveri a tereméből, ha tovább is így beszél.

A kritikus helyzetben az elnök felfüggeszti az ülést. — Szünet után Radics visszavonja azt a kijelentését, mint-ha Szerbia provokálta volna a háborút.

A decemberi károk megtérítése

A nagyvárad kereskedők kártalanítására kiutalt hat és félmillió lejjel tudvalevőleg Mosoiu tábornok már a tegnapi napon megérkezett. Ma délelőtt dr. Fried János, a Ke-

reskedelmi Csarnok főtákará megbeszélését folytatott Tempelean prefektussal a kártalanítási összegek gyors kiutalásának technikai módzatairól.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Péntek: Román előadás.
Szombat délután 4 órakor:
Külváros. Sorozat szám 76.
Szombat este: Román előadás.

Vasárnap délután 4 órakor:
Macska, mérsékelt helyárrakal. Sorozat szám 77.

Vasárnap este fél 9 órakor:
Utolsó bölény, bohózat ujdonság. Bemutató. Sorozat sz. 79.

FELHÍVÁS A BÉRLŐKHÖZ!

A színház igazgatósága tisztelettel felkéri a bérlőket, hogy a bérlőnek harmadik harmadára már esedékessé vált harmadik, illetve utolsó részletét a színház titkári hivatalában délelőtti 10—1 óráig és délután 4—6-ig befizetni szíveskedjenek.

— A *Külváros*, szombaton délután. Ezt a megrázó és látványos drámai ujdonságot, amely nálunk is rendkívüli sikert ért el az eddigi előadásokon, szombaton délután 4 órára tűzte ki a színház. A Külváros a szombat délutáni előadás is az esti szereposztással kerül előadásra Kaszab Annával és Gróf Lászlóval a vezető fő szerepekben.

— A *Macska*, mérsékelt helyárrakkal. Ez a szellemes vigjáték ujdonság lesz műsoron vasárnap délután 4 órai kezdettel az esti szereposztással.

— *Utolsó bölény*. Szenzációsan érdekes lesz a színház vasárnap esti bemutatója, amikor egy izig-vérig szellemes és szípkázó francia bohózat, az *Utolsó bölény* kerül premierre. A mulatságos helyzetek sorozata szórakoztat ebben a darabban, amelyen átszűrődik a finom, könnyen francia pikantéria. A darab maga olyan, hogy a színészeknek kiváló alkalmat ad a kabinetalakításra s a nagy szerű szereposztás el is éri ezt. Az utolsó bölény az amerikai prairiról elszabadult vad indiánus, aki Párisba került. A francia fővárosban mulatságos és komikus helyzetek alakulnak ki körülötte, amelynek csattanója az, hogy az indiánus menyasszonyának öltözik férfi létére s úgy szokteti meg a saját menyasszonyát. A komikus és mulattató bohózat címszerepét Gróf László játssza. A nők közül vezető szerepekhez jutottak Kaszab Anna, Gál Piri, T. Pogány Janka, míg a férfiak közül Kovács Imre, Horváth László, Bereng Béla, Kertész Sándor játsszák a főbb szerepeket. Az utolsó bölény a vasárnap bemutató után hétfőn és kedden este és szerdán is műsoron lesz.

Lenyakazta sógornőjét, aztán öngyilkos lett

A hajdumegegyi Bagamér véres szenzációja

— Az Estilap eredeti távirata —

Debrecenből jelentik: Silye Pál, bagaméri gazda tegnap összeveszett sógornőjével. A verekedés odáig fajult, hogy Silye Pál felkapta borotváját, aztán letéperzte sógornőjét és borotvával levágta az asszony nyakát.

A gazda, amikor maga előtt

látta a szörnyethalt asszonyt, saját nyakát is elvágta borotvával. Életveszélyes állapotban szállították be a debreceni egyetem klinikájára.

A tragédia oka egyesek szerint anyagi, mások szerint azonban féltékenység.

MI VOLT MA ÖTVEN ÉVE

1878. március 9:

Leleplezték Szigligeti emléktábláját a Nagy-Füzes utcán a költő szülőházánál. Az ünnepben részt vett az egész város. Megjelent Jókai, továbbá a Nemzeti Színház és az irodalmi társaságok küldöttsége. Költői beszéddel Sal Ferenc polgármester vette át az emléket, melynek szövegét Szikszay Dániel írta. Rádl Ödön, a Petőfi Társaság nevében mondott hatalmas beszédet. A díszcéden Jókai a Magyar Tudós Akadémia nevében köszöntötte meg a holt költő megtiszteltetését. Este fátylaszenével üdvözölték Jókait, aki Lázár Kálmán joghallgató beszédére megragadottan válaszolt.

Tehát nem titok! — kiált fel a sajtó — nincs mit tagadni, a magyar fiukat viszik a harctérre. Bosznia okkupációja legközelebb megtörténik. Hír szerint 45000 főnyi osztrák-magyar katona végzi a vállalkozást. Az általános mozgósítás tart s

ugyáltszik nem hiszik. Bécsben sem, hogy a boszniai hegyek cukorból valók.

Rudolf trónörökösét Berlinben ünneplik, aminek diplomáciai háttérre van.

Ferenc Károly főherceg, Ferenc József apja meghalt.

A mozgósítás Váradon is nagy izgalmat ver fel. A Heinrich ezred és a tüzérség parancsot kapott, hogy helyezkedjen készenlétbe.

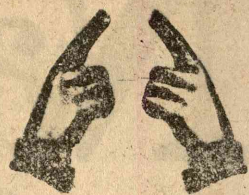
Kedves hymen-hír. Miskolc Barnabás eljegyezte Gyulán Némethi Lujzát. Miskolc Barna a későbbi népszerű közjegyző tiszteletreméltó nemzetség alapítója lett.

Röder Alajos volt váradi kanonok széplaki apát, Pesten meghalt.

Bulgária trónjára Rottenberg herceget jelölték.

Makón földrengés volt. Ágyudörgéshez hasonló csattanás közben mozdult meg a föld s a rázkódtatás igen heves volt.

Minden kézben

a Nagyvárad Estilap

Miért?

Meri

élénk, érdekes, eredeti, minden eseményt események közül.

Hirdetése

mindig eredményesek, mert a közönség minden rétegében olvassák

x A „Nagyvárad Estilap” Budapestben állandóan olvasható a Park Szálloda kávéházában, VIII. Baross-tér 10.

MEGJELENT!

VEGETÁRIÁNUS SZAKÁCSKÖNYV

Utasítások és tanácsok a vegetáriánus főzés elsajátításához

Írta: MOKRY LENKE

Ara 110.— Lei

VEGETÁRIÁNUS SZAKÁCSKÖNYV

Írta: Borosnyay Györgyné

Ara: 120.— Lei

x „Táncoló Bécs” c. film összes éneksszámai kapható a Hegedűs Hírlapiroda zeneműosztályában.

Mozgókínházak műsora

Heyman-Szinkör

Ma

5, 7 és 9 és fél órakor

Dunakeringő

II. része

Táncoló

Bécs

Lya Marával

Vasárnap 11 órakor matiné

Az élet komédiásai

Korda Máriával

Apollo-Filmszínház

Ma, pénteken 5, 7 és 9 órakor

Veronika, a fehér nővér

Szintimentális dráma 7 felvonásban
A főszerepekben: And Egede
Nissen, Paul Richter

Szombaton először

Pat és Patathon szerencsekerek

Vasárnap délelőtti 11 órakor

Harry Liedtke és Harry Piel egy műsoron

Filmpalace

Sas-palota

Ma 5, 7 és 9 órakor

utoljára

Urillány vagy kokott?

8 felvonásban

Főszerepben: Verebes Ernő, Szőregy Gyula

Holnap először

A sivatag árvája

Bányk Vilma és Ronald Colman slágerfilmje

A közkedvelt világhírű

Puch kerékpárok

megérkezték. — Kizárólagos lerakal:

CYCLCOMERCE-nél

Cégt: Vadász Zsigmond

380—2

Bulev. Regele Ferdinand 25. (Kilobusitzky-palota)

Kis történetek írókról

1.

SIMON JUDIT

Kiss József roppant büszke volt írói hírnevére. Nagyon hisztig volt neki, hogy milyen híres ember és hogy országszerte ismerik. Ezért nagyon megütközött, mikor egyszer vidéken utazott, hogy az a jóképű, zergeoltas, vidéki fiatalember, aki vele utazik a szakaszban, egyáltalán nem vesz róla tudomást, hanem belemerül az újságjába.

Az öreg költőt izgatta, hogy a fiatalember nem ünnepli őt. Megszólította és bemutatkozott.

— Kiss József vagyok.

Semmi hatás. A fiatalember megbiccentette a fejét.

— Örvendek. Zsámboky vagyok.

Azzal tovább olvasta az újságot. Az öreg költő azonban nem hagyta magát. Folytatta.

— Kiss József vagyok, a költő.

— Ah, úgy, — mondta udvarias közönnyel a fiatalember s olvasott tovább.

Kiss mérges volt. Most már idegesen és sértődött hangon folytatta:

— Nem ismeri uraságod Simon Juditot?

Erre a fiatalember érdeklődve felkapta a fejét. Az arca tündöst tükrözött.

— Simon Judit... Várjon csak... Nem volt az kaszárny Kaposváron?

2.

ELŐLEG

Bródy Sándor egyszer összezőrdült a Vicszárkával. Elhatározta, hogy új darabját, amely tekintélyes előleggel terhelve már ott is volt a színháznál, visszaveszi a zsebkészletéből és odaadja egy másik színháznak. Fel is ment hozzájuk és kijelentette, hogy a darabot elviszi.

Az egyik Faludi félenken megszólalt:

— Hiszen jól van, Sándor bácsi, de mi lesz az előleggel?

Bródy fejedelmi gesztussal legyintett:

— Nem törődöm vele. Vesszen oda.

3.

FÉLREÉRTÉS

Mikor Vén gazember című Mikszáth-vígjátékot írtam, a munka befejezése után értesítettem Hevesi Sándort, a Nemzeti Színház igazgatóját, hogy a darab készen van és rendelkezésére áll.

Hevesi aznap is rendkívül el volt foglalva. Eredetileg maga akart telefonozni a lakására, hogy másnap délnél vár a darabral együtt, de el kellett rohannia valahova, a titkárnője sem volt ott, ezért az altisztre bízta a telefonozást.

— Hívia fel telefonon Harsányi Zsolt urat. — mondta az altisztnak és mondja meg neki, hogy holnap délnél szíveskedjék idefáradni és hozza magával a Vén gazembert is.

Az altiszt nem hallott még a

készülő darabról. Félreértette az igazgatói parancsot és így adta át nekem az üzenetet:

— A direktor ur kéréti, tes-

sék holnap délnél idefáradni és tessék magával hozni a kedves papját is...

Harsányi Zsolt.

Csendőrök halálos harca rablókkal

Jasi környékén régóta garázdálkodik egy rablóbanda, amelynek vezére Habuc nevű hírhedt gonosztevő. A csendőrök az utóbbi időben annyira bekerítették a bandát, hogy az beszorult a Fagatel nevű erdőbe, Targu-Neamtz közelében.

Tegnapelőtt délután a rablóbanda egyik tagja belopódzott Targu-Neamtz városába, hogy ott egyet-mást vásároljon. Bent a városban egy rendőrneke nagyon ismerős volt a gonosztevő. Felszólította, hogy igazolja magát. Igazolási helyett

a rabló szó nélkül lelőtte a rendőrt,

azután futásnak eredt, vissza

az erdő felé. A kis város csendőrsége pillanatok alatt tudomást szerzett a bűntényről és a menekülő rabló után vetette magát. Ez pedig a

csendőrök közül is lelőtt egyet.

Végül mégis elfogták és megláncolva bevitték a csendőrpáncsnokságra. Itt bevallotta, hogy

Habuc és társai az erdőben bujkálnak.

A csendőrök erre bekerítették az erdőt és hosszas tüzharc után, amelyben több csendőr megsebesült, elfogtak egy Nikifor nevű rablót.

A bandavezért tovább üldözi a csendőrség.

TRAGÉDIA A HEGYEK KÖZÖTT

Égy kutya élete, szerelme, halála és temetése

Sárika, a karsu agár a kúvassok és nemesített ebek milliói között egyike azoknak, amelyek nekrológot érdemelnek. A szeretet mély tengerszemében lubickolt, míg élt, a hegyek között. Jung ur, egyszerű fátalepi tisztviselő, családtagjának tekintette Sárikát. A kedves milieu-ben a kutya már csak testileg tartozott a négy lábúakhoz, míg lélekben és intelligenciájában tekintve, alkalmazkodott embertársaihoz és sok embernél közelebb jutott az emberhez. A nekrológok általában sokkal szívesebben rajzolgatják a kort és a környezetet, mint az elhunytak egyéniségét. Sárikáról sok mondanivaló tényleg nem akad. De annál érdekesebb az atmoszféra, amelyben élt, amely nélkül sohasem juthatott volna ide. Sárika a milieu elmélet valóságos diadala. Ime most látni fogjuk, milyen karriert futhat be egy buta agár is, ha megfelelő a környezete.

Jung ur hallatlanul mély kulturájával félszeg elvonultságban él a Mundus vállalat egyik közeli fűrésztelepén. Fiatalabb éveiben Amerikában is járt és hosszú időt töltött Európa több nagy városában, ahol nyelvtudását bizonyos irodák rendelkezésére bocsátotta olcsón. — Aztán elvett egy lehellet igénytelen, finom, törekeny asszonyt feleségül és hivatali vállalt valami fatermelő cégnél. Husz év óta él az erdőségekben, hegyek között, primitív kulturák mezőseiben épült elefántesontor-

nyában. Társadalmon kívüli lény, abszolútnak mondható irodalmi, zeneirodalmi ismeretek birtokában, legcsekélyebb ambíciója nélkül a megnyilatkozásnak. Ő az a tehetségtelen intellektuel, aki ha véletlenül újságírók közé pottyant volna valaha, ma ismert, alkotó egyéniség. Néma falusi elhagyatottságában, fantasztikus módon éli ki energiáit. Fényeket, csillogást imád és képes órákon át snirglipapírral dörszólni a rozsdás fémtárgyakat, hogy a görbületeknél végigsikló fénycsikok gyönyörében pótolvá érezze mindazt a szépet, ritmust, mozgást, elevenséget, — amit a nagy városok roppant feszültségű élete dob föl magából, távol. Háza belsejében sok a csillogó tárgy, amelyeken sziporkázva izzik a nappal és a lámpa fénye. Szekrényeiben, polcain rengeteg könyv és kotta. Ünnepnapi reggeltől estig harmonikázik Jung ur. Kottából és kotta nélkül. De csak klasszikus szerzőtől. Bachot, Händelt, Beethowent szereti a legjobban. A harmonika falun egy ilyen ember kezében a leg szebb hangszer. Jung a szép kis Sárikát a zenén keresztül szerette meg igazán. A kutya örömmel ugrándozta őt körül, valahányszor csak kezébe fogta a vonagló instrumentumot. De a kutya ugylátszik túl konzervatív lélek volt, mert egyszer a gazdája panaszkodott, hogy a modern szerzők műveinek hallatára kisompolyog a szobából. De magában véve az

a körülmény, hogy Sárika zenébarát, boldogsággal töltötte el Jung szívét. Meg kell azonban állapítani, hogy Sárika mindjárt első perctől kezdve a gyermektelen Jung családtagjának számított. Ha nem így lett volna, ő is valami történelmi névhez jut, mint az udvaron szaladgáló matrónakori tyúk. Kakas Matuzsálemek és az olban rőfögő disznók. Jung soha nem engedte levágni az állatait. Velük társalog, ha az irodából hazatér. Az egyik retentő öreg tyúk: Madame Roland, a másik Cleopatra és így tovább. Az a parancsoló magatartású kokas amott — ki volna más, mint Perikles, a nagy görög államférfi. Az olban pedig Robespierre, Napoleon és IV. Henrik társaságában. Danton rőfentget félelmes basszusán. Mert Jung... hiszi a lélek vándorlását.

Jung ideges. Imádja a tisztaságot, a természetet, a tavaszt, a rendet, a fényt, ragyogást. Lakásában minden csilamló tisztaság. És Sárika ennek teljes tudatában megtanult úgy enni az asztalnál a tányérjából, hogy az abrosz sohasem piszkolódott össze.

Sárika agár létére sem volt főrangú hölgy, csupán arisztokratikus. Ez nem zárta ki, hogy a falu legszebb legényével, a korcsmárosék komondorával tiltott viszonyt folytasson, de Jungék felfogása szerint ezzel bencskolta a jó hírét. De azért megbocsájtottak Sárikának. Jung a nagy napon örült izgalommal szaladgált föl és alá az udvaron, míg az ebédülőben a gyermekágyas Sárika szobájában felesége és a cseléd serénykedett. Végre, mind a hat kölyök világra jött s Jung verejtékes homlokán lassan eltűntek a szenvedővel való együttérzés és a szépség veszélye miatti aggodalom éles barázdái.

Sárika nem sokáig élt a nagy esemény után. Molnár Ferenc akkor még nem írta meg az Olympiát s Jungék gátat vetettek a fiatalok további barátságá elé. Szegény kis Sárika egész megváltozott. Lehet, hogy valami szervi baj maradt vissza nála, de az sem lehetetlen, hogy a szerelem égette el a lelkét. Már nem örült többé a harmonikaszónak sem és Jung kezét sem nyalogatta, amikor nyílt az ajtó és gazdája belépett a szobába.

Amikor meghalt, Jungék kétségbeesett kiáltozással verték föl a tisztviselőket és az ismerősök békés, falusi nyugalma. Jung zokogott és felcsukló nagy fájdalomban kutájának neve röppent szét remegő alkai közül. És egész éjjel ott virasztott Sárika hült tetemeinél az ebédülőben, ahol a szubádon meggyújtott gyertyácska kísérteties fényt vetett görnyedt alakjára. Az asztalt elárolították a szobából s a kimúlt kutya ott feküdt a szoba közepén, ruháskosár ágyában. Nem látzott rajta, hogy élettelen. — Olyan volt, mintha aludnék a

baloldalán. A tisztviselő kollégák intézkedtek, hogy Sáríká-nak koporsó készüljön.

Másnap délelőtt volt a temetés. Jung fölvette régi frakkját, amelyre két évvel ezelőtt egy kolozsvári esküvőn került sor utoljára. Akkor Jung nem akart beülni, mint násznagya a kötfogatu feldisított fiakkerbe. Azt hitte, neki kell fizetni a kocsit.

És a frakkhoz fölvette kipróbált szögstapu hegymászó cipőt.

Jungné asszony is illően előkereste egyik régi kosztümjét és rózsakoszorus kalapját a végtisztességhez.

Két parasztfiu fölemelte a koporsót s a gyászmenet megindult a sír felé. Jung és felesége közvetlenül a koporsó után haladtak szorosan egymáshoz simulva. A keskeny uton kettesével, beszélgetve, halk zsongással a kollégák és a falusi jó barátok mentek. És nem találhatta mulatságosnak senki az emberi fájdalom ilyen hatalmas megnyilatkozását.

Ez Sáríká-nak, a karcsú agárnak szomorú története.

Marton István.

Model szalon!

Tisztelettel értesítem a t. hölgyközönséget, hogy a Spitzer és Weinberger cégtől kiléptem és 383

női divat-szalonomani
Prinzi Carol (Szilágyi Dezső)-u.ca.
Zárda épületben megnyitottam!

Tisztelettel
IRENE WEISZ

„Atlas” kerékpárok

kizárólag 323-2

Kalendánál

aphatók, részlete is

3

ismeri szó:

Ernyőt

Blum-nál

vegyes Köröspart

A rossz gazdasági viszonyokra való tekintettel

Witrael Gábor

Avram Iancu (Kossuth)-utca 10 sz.
Biharmegyei Takarékkal szemben.

hogy mindenkinek módjában álljon ruházati cikkei olcsón beszerezni, dusan felszerelt raktáramat a legelőnyösebb heti-, vagy havi részletfizetésre árusítom.

Különösen felhívom a t. vevőközönség figyelmét női és férfi szövetekre, selymek, damasztok, mindennemű vásznaimra, szőnyegek és garnitúrákra
Teljes menyasszonyi kelengyék a legfinomabb minőségig. 376

SPORT

Váradi uszók téli munkája

Sportmunkatársunk, miután befejezte labdarúgó körútját, a nagyváradi uszók körében kezd látogatást.

Ha saját szememmel nem láttam volna, talán el sem hitném. Hogyisne, mikor látott váradi civis télen úszótréninget? Én azonban láttam, nem is egyet, hanem huszat is. — Most már kezdem megérteni a nagyváradi uszók sikeres szereplésének titkát. Télen rendes úszótréninget venni, még a világvárosi egyesületeknek is nagy luxus. Még az olimpiászra készülő magyar vízipóló-válogatott és uszókeret is a tornateremben végzi téli gyakorlatait. A szorgalmas téli munkának nem is maradhat el az eredménye. Ezzel meg van magyarázva az NSE úszóknak bámulatos eredménye.

Kezdem előlről. Délután 6 órakor indul a villamos vasut hatalmas autobusza, megrakva úszókkal és vezetőikkel. Hat óra huszonöt perckor vezény-szóra a versenyzők láb és kézgyakorlatokat végeznek. Rövid pihenés után 30—60 uszóda-hosszat mérnek le, fizikum és úszótudás szerint a versenyzők. Ezután az amsterdami olimpiász cloujának ígérkező vízipóló-tréning következik. A vízipóló-tréning labdavezetésből, összjátékból és kapuralövésből, illetve dobásból áll. Mindez a legnagyobb csendben és figyelemmel folyik le. A tréning végeztével a Félix-fürdő meleg pihenője várja az úszókat.

Az NSE vezetői a legnagyobb dicséret hangján nyilatkoznak a fürdő áldozatkész igazgatójáról, aki díjmentesen bocsátja a zárt medencét az úszók rendelkezésére, továbbá S a s igazgató úrról, a villamos vasut kitűnő irányítójáról, és Singer műhelyfőnökről kiknek sportszerető támogatása nagyban hozzájárult a téli tréningek megvalósításához.

Ezenkívül még heti két tornaórán és elméleti oktatásban részesülnek a versenyzők.

Az úszók közül különösen ki-

kell emelnünk Felicides Bélát, König Lászlót, Schönbberger Andort, Mokos Imrét, Nemes Istvánt és Török Lajost, mint akik biztos tagjai az olimpiai román keretnek. Rajtuk kívül értékes eredményeket várunk Crovattó Elvirától, a Hoványi nővérektől, valamint az ifjú gárdától.

Ezek közül a következők neveit sikerült feljegyezni: Kaufmann Zoltán, Barna Endre, Révész István és Moskovits Pál.

Jofi, - a skorpió titokzatos nyomai...

— AZ ESTILAP REGÉNYE — (18)

Írta: SAX ROHMER

Vajon lehet-e neki? Ha semmi másban, de ebben az egyben biztosan őszinte volt. — Stuart megmozdult s aztán — keserűen felkacagott.

A kandallón felet ült az óra.

VI.

A másodrendőrönök

Dunbar detektív-felügyelő lázas izgatottsággal érkezett az új Scotland Yard-i hivatalba. Klugorva kocsiából, beszaladt az épületbe, s anélkül, hogy a liftet használta volna, felrohant szobájába. Bent sötét léven, felpattantotta az asztala fölött lógó zöldernyős lámpát. Rideg helyiség volt ez, melynek szomorú falait csak egy egykori és nem szép rendőrönöknek az arcképe díszítette. A függönyök le voltak eresztve. Csak egy egyszerű, tömör asztal (rajta itatós henger, egy cink tintatartó, néhány toll és telefon) és három székeszék szeltek meg egy nagyon kifényesített padló folytonosságát. Dunbar az asztalra tekintett, aztán határozatlanul állott az üres szoba közepén s fogain szórakozottan dobolt egy írónal, melyet mellényzsebéből húzott elő.

Kiment az üres folyosóra s azon végig a másodrendőrönök szobájába. Kopogtatott s rá hirtelen benyitott, aztán belépett egy helyiségbe, mely kiáltó ellentéte volt az övének. Mert míg Dunbar felügyelő szobája ugyszólván butortalan volt, addig a főnökéé annyira tömve volt asztalokkal, szekrényekkel, íróasztallal, levéltárral, telefonnal, könyvvállványokkal és írományok halmazával, hogy a másodrendőrönököt csak szoros vizsgálódás

○ A Makkabea közgyűlése. A Makkabea elnöksége közli, hogy a rendes évi közgyűlést április első napjaiban tartják meg. A közgyűlés pontos dátumát és helyét majd annak idején közölik.

○ Mi lesz vasárnap? Már péntek van és a váradi egyesületek vasárnapi programjáról még semmi hír sem hallatszik. Ennek az FBA az oka, mert még a tavalyról elmaradt bajnoki mérkőzéseket sem tűzte ki. Ajánlatos volna, ha a klubok maguk gondoskodnának valami érdekesebb barátságos mérkőzésről. Az FBA nemtörődömségével még az Estilap egyik jövő heti számában foglalkozni fogunk.

után lehetett egy párnázott karosszékekben, dohányfüst felhői közt felfedezni. A főnök kicsi, sovány és sátni volt. Fekete bajusza nagyon fekete volt és szemei oly sötétbarnák, hogy azok is feketének látszottak. Ha mosolygott, egy sor igen nagy fehér fog tűnt elő s ez a mosoly korrekten mephistopheles-i volt. Százhusz egyiptomi cigarettát szitt naponta s ettől mindkét keze mutató és középujjai már szinte kávészínié váltak.

— Jó estét felügyelő — szolt udvariasan. Éppen jókor jön. — Rágyujtott egy friss cigarettára. — Szokatlanul sokáig maradtam itt ma este, különben ezek a hírek nem jutottak volna el hozzánk holnap reggelig. Újját valami sárga tárgyra tette. — Kellemetlen fejlemény van a skorpió-ügyben.

— Ugy hallottam uram. Ez hozott engem is vissza.

A főnök helyettes élesen feltekintett.

— Mi hozta önt vissza a Yardba? — kérde.

— A Max-ról szóló hírek.

A főnök hátradőlt székében.

— Szabadna kérdezni felügyelő, — szolt, — milyen híreket hallott és hogy hallotta azokat?

Dunbar értelmetlenül bámult.

— Sowerby telefonált vagy félórával ezelőtt, főnök ur. — Talán az ön utasítása nélkül tette?

— Egész határozottan. Mi volt az üzenete?

— Azt mondta nekem, — felelt Dunbar folyton növekvő csodálkozással, — hogy a múlt éjjel a Folyamrendőrség által kihálászott holttestben Max Gastonra ismertek.

ASELYEMFIUK BOTRÁNYKRÓNIKÁJÁNAK SZENZÁCIÓS RÉSZLETEI

Leonida asszony merényletjének barátját is leleplezik

Jonel Ghica, aki Pamfil Seicarut inzultálta már svájci diákkorában bűnöző volt. — Az öreg párisi pederasztja „szerető”-je.

— Bukaresti tud. távirata —

Bukarest hatalmas társadalmi botrányosorozata kezdődött azzal az öngyilkossággal, amelynek áldozata egy aversezkánus képviselő kokainista felesége volt. Ennek a szerencsétlen fiatal asszonynak a végzete terelte rá a figyelmet azokra a bűnös szenvedélyekre, amelyek Bukarest előkelő társadalmának egyes rétegeit hatalmukba kerítették és az erkölcsi lejtőre juttatták. Akkor az ügyészség hatalmas offenzívát kezdett indítani a kokain csempészek ellen. Ez a botrány már kezdett is feledésbe menni, amikor aztán nem egészen két héttel ezelőtt — egy újabb skandalum zavarta meg a „felső negyszáz” életének viszszatérőben lévő nyugalalmát. — Ekkor történt — mint emlékeztet, — az a gyilkos merénylet, amelyet Gheorghe Gaetan, az uritársaságok egyik legismertebb alakja követett el az öregedő és dúsgazdag Leonida asszony ellen.

Tul az esemény szenzációján egyes bukaresti lapok valószínűs erkölcsi offenzívát indítottak Bukarest előkelő társadalmának ama rétegei ellen, amelyekben ilyen alakok, mint amilyen Gaetan is, kiemelkedő szerephez juthattak. A munkátlansági kitarthatók, öregasszonyok megfizetett szeretői, éjjeli mulatók parkettáncosai és a hozzájuk hasonló típusok voltak a bukaresti lapok rendkívül heves támadásainak jogos célpontjai. Előljárt ebben a sajtó offenzívában a legharcosabb bukaresti lap a Curentul leglátványosabb tollforgatója: Pamfil Seicaru, akinek két hét óta szinte nap-nap után megjelent egy-egy pompásan megírott cikke a társadalom parazitáinak ellen. Ez a nagyvárosokban éppen nem ismeretlen típus különösen kifejlődött és elhatalmasodott Bukarestben és — mint hasonló apas-elemeknek általában — úgy ennek a szolidaritása is rendkívül mértékben kifejlődött. Így történt aztán, hogy egy Gaetanhoz hasonló alak: Jonel Ghica az elmúlt napok egyikén — mint már megírtuk — felment a Curentul szerkesztőségébe és inzultálta Pamfil Seicarut.

Természetesen az egész bukaresti sajtó és a bukaresti társadalom komoly elemei a legnagyobb felháborodással foglalkoztak állást az elégtétel e bar-

bár módja ellen, míg a Curentul most már azon az uton van, hogy leszámoljon a társadalomnak e szerföltött káros elemeivel. Így aztán a lap legutóbbi száma hatalmas cikkben leleplezi Jonel Ghicát.

A háboru utáni kor minden romlottsága tanulmányozható ezen a fiatalbelen, — ama élet rajz nyomán, amelyet a Curentul közöl róla. Kezdődik a „curriculum vitae” 1924-ben, mikor a zürichi Minerva-internátusból kicsapják Jonel Ghicát, mert kiállt életmódját folytat. Gazdag családja átvizsi a fiút Lausanneba, ahol a remek diák megismerkedik egy jómodu genfi család leányával, Camille Hornunggal. Ettől a fiú pénzt csal ki és a pénzzel megszökök Párisba. A francia fővárosban hamar elfogy a pénz. Ekkor az ifjú levelet ír Camillenek és pénzt kér tőle.

„Te vagy a menyasszo-

nyom, egyedül csak Te tudsz engem a bajból kiségiteni!”

Persze, azért nem mulasztja el hogy „menyasszonyának” egy párisi barátjától föl ne keresse és Camillera való hivatkozással

900 frankot ki ne csaljon tőle.

Viszont egy öreg párisi pederasztól tízezer frankot kap.

Nemsokára azonban megújja a párisi életet és feltűnik újból Laussaneban. Az utiköltséget a párisi román követségen köldült. Két hónap múlva megismerkedik Camille Hornunggal, — akitől, mint mondtunk, sok „előleget” kicsalt már. Nagyszerű feleséget kapott. Párisba mennek nászutra, de

már az első napon otthagyja feleségét, játékbarnokban és a Montmartre

Egy jósnő előre látta Leonida asszony tragédiáját

Ami magát a Gaetan-ügyet illeti. — Leonida asszony egyik barátja érdekes esetet beszél el Gaetan szeretőjének múltjából.

Ez a barátja 1921 folyamán együtt volt Párisban Leonida asszonnyal, aki mindenáron meg akart látogatni egy jósnőt. Elmentek hát együtt, egy híres „voyante”-hoz (látóknő) Ez a jósnő különösen, mint „kristálynéző” volt nevezetes. Leonida asszony, a jósnő felszólítására, merően nézte a kristálygömböt.

— Figyelen asszonyom... mondotta a jósnő. — Őt súlyos baleset fogja érni leíén. Véres baleset...

Leonida asszony csodálkozva hallgatott és tovább nézte a kristályt.

— Vér, asszonyom, vér...

— hangzottak a jósnő szavai.

És mivel úgy vette észre, — hogy Leonida asszony nem igen ad hitelt szavainak, hozzátette a jósnő:

— Őn veszedetni fog leányával. Csak halálidos ágyán fogja őt viszontlátni...

Az újságírók revolverrel védekeznek.

Egyébként Jonel Ghicának Pamfil Seicaru ellen elköve-

tett támadását a legnagyobb felháborodással bélyegezték még Bukarest újságszervezői és a parlament Tiberiu Mosoiu (Mosoiu Traján tábornok fia) felszólalása után

Kossuth Lajos még életben van egy francia világlap szerint

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelentik: Tegnapelőtt utazott át Párison az a magyar delegáció, amelynek végcélja Newyork, ahol részt fog venni a Kossuth-szobor március 15-iki leleplezésén. — Ebből az alkalomból a párisi lapok bőven foglalkoznak Kossuth Lajossal. Így a világhírű „The Newyork Herald” párisi kiadása is hosszabb cikkben számol be az amerikai zarándokokról. Ismerteti az angolnyelvű lap Kossuth Lajos szerepét, majd Magyarország mostani helyzetét. Hasonlóképpen részletesen ír az ügyről a „The Chicago Tribune” párisi kiadása is.

Melegen emlékezik meg Kossuth Lajostól, a legelterjedtebb francia lapok egyike a „Le Journal” is, de hallatlan tájékozatlanság ez a milliós példány-

táncoló helyiségben tölti éjszakát.

Egy éjszaka felesége rajtaespi, amint

utcai nőkkel táncol.

A közönség előtt megalázza a feleségét, szidja, mindennek elmondja.

1925 februárjában a fiatalember Bukarestbe utazik, ahol levelet kap felesége anyjától.

1925. áprilisában Jonel Ghica hirtelen feltűnik Genében, szerencsétlen felesége házában. — Ez idő alatt anyósa és rokonsága megfigyeli, hogy éjszákankint borzalmas hallucinációk gyötrik a fiatalembert. — Orvost hívatnak, aki megvizsgálja és kijelenti, hogy mindazok, amiket a fiatalbelen észlelt:

viziók, örökös fáradtság, üldözési mánia, stb. — a kokainista ember tipikus válságának tünetjei.

Felesége sem hagyja el és a legnagyobb odaadással ápolja. E részletek után leírja a Curentul Jonel Ghicának,

az öreg párisi pederasztával: André Scaramagnával folytatott viszonyát.

Majd közli a bukaresti lap azt a beadványt, amelyben Ghica nővére kérte a bukaresti törvényszéktől, a fiatalbelenek gondnokság alá helyezését.

A bukaresti lap cikke végén kijelenti, hogy ezzel még nem zárta le a leleplezéseket, — és további érdekes részletek csak ezután következnek.

maga a „Curentul” egyik cikkében bejelenti, hogy hasonló támadások elhárítása végett mostantól fogva a lap minden munkatársának íróasztali fiókjában revolver lesz.

számban megjelenő francia orgánam. Azt írja ugyanis, hogy Kossuth Lajos még életben van és a magyar zarándokok az ünneplésére utaznak Amerikába.

Március
20
Rubinstein
Erna
hegedűművész koncertje
a Kath. Körben
Jegyek
a Hegedűs Hírlapirodában

Gyermekbarát
Papirbaba-Est
10-én, szombaton
Royalban

MOZI

APOLLÓ MOZGÓ MŰSORA:

Péntek 5, 7 és 9 órákor: Verinika, a fehér nővér.

Szombaton. Először: Pat és Patachon. Szerencsekerék. A két filmkomikus legjobb filmje.

Vasárnap délelőtt 11 órákor: Harry Liedtke és Harry Piel egy műsorban! 12 leies hely-
árak.

Vasárnap délután 3 órákor: Pat és Patachon. Szerencsekerék. 10 drb. Pat és Patachon plakett kerül sorsolásra.

Vasárnap délután 5, 7 és 9 órákor: Pat és Patachon. Szerencsekerék.

A FILMPALACE MŰSORA:

Péntek 5, 7 és 9 órákor: Uriány, vagy kokott? Főszerepben: Verebes Ernő és Szőregy Gyula.

Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor: „A sivatag árvája”, Bánky Vilma és Ronald Collmann slágerfilmje.

Vasárnap délelőtt 11 órákor: Szenzációs kettős matiné.

Vasárnap 3, 5 7 és 9 órákor: „A sivatag árvája”.

Heyman szinkör

Péntek 5, 7, 9 és fél órákor: Dunakeringő II. rész vagy a Táncoló Bécs. Főszerepben: Lya Mara. Mindennap ünnepi előadásban. Kórus és tánccbetétekkel. Színpadi beállításban. Kedvezményes és bérletjegyek nem érvényesek. Pénztárnyitás délelőtti 11 órától.

Szombat 3, 5, 7 és 9 és fél órákor: Dunakeringő II. rész, vagy a Táncoló Bécs. Főszerepben: Lya Mara. Kedvezményes és bérletjegyek nem érvényesek.

Vasárnap d. e. 11 órákor: Szenzációs matiné műsor: Az élet komédiásai. Hatalmas dráma. Korda Sándor rendezésében. Főszerepben: Korda Mária. Azonkívül Ligeti Maca táncművész nő fellépte új számokkal.

**Szövetek, vásznak, sál-
ionok, damast- és ke-
lengycárók legjobb mi-
nőségben, eredeti gyári
áron, kedvezményes fi-
zetési feltételekkel csakis
TEXTIL CENTRALA
gyári lerakatban
Bul. Reg. Ferdinand 18.**

Mi uiság?

* A váradai katolikus egyháztanács ülése. A nagyváradai katolikus egyháztanács, Halász Gyula kanonok-plébános egyházi és Cziffra Kálmán dr. nyugalmazott főispán világi elnökök elnöklésével tegnap délután 5 órákor ülést tartott a Katolikus Körben. Az egyháztanács mindenekelőtt a múlt évi zárszámadást vizsgálta meg, majd ugyancsak tárgyalta és elfogadta az 1928. évi költségvetést. Ezután elhatározták, hogy az évi rendes közgyűlést a jövő hónap első felében fogják megtartani.

* Filét minták eddig még Váradon nem ismert mintakönyv érkezett. Ára 200 lei a Hegedüs Hirlapirodában.

* Ifju Filharmónikusok koncertje 18-án délelőtt fél 11 órákor a Városi Színházban. Jegyek a Hegedüs Hirlapirodában.

* Új bélyegek I. Mihály király arcképével. Bukarestből jelentik: A postaügyi vezérigazgatóság értesítése szerint március 15-iktől fogva már forgalomba kerülnek azok az új levélbélyegek, amelyeken I. Mihály királynak arcképe van. A bélyegek színe értékenként változik. A most forgalomban levő bélyegek és levelezőlapok mindamelllett továbbra is érvényben maradnak, mindaddig, amíg a készlet tart.

* Az Izs. Fiúváház és Agokháza által folyó hó 11-én, (vasárnap) délután 5 órai kezdettel a Palais de Danse-ban rendezendő táncal egybekötött tea-délutánon a háziasszonyi tisztségre a következő hölgyek kértnek fel: Mero Rezsőné, dr. Zoltán Károlyné, Sebők Béláné, Fülöp Sándorné, dr. Vass Izsné, Weisz Miklósné, dr. Winkler Mórné, dr. Fleischer Györgyné, dr. Révész Béláné, dr. Friedländer Sándorné, dr. Nagy Józsefné, dr. Erdész Istvánné, Sebestyén Arthur gyógyszerész, Vámos Jenőné, dr. Silbermann Jenőné, Beck Bertalané, Sonenfeld Gusztávné, dr. Sor Dezsőné, Kardos Sándorné, Szenszki Miklósné, Lusztig Jenőné, dr. Lichtenegger Hermanné, Edelmann Hédy, dr. Osváth Renéné, dr. Kecskeméti Andorné, Huszár Istvánné, Háber Béláné, Molnár Rezsőné, Holländer Jenőné, Schwartz Sándorné. — Lányok: Robitsek nővérek, Harmati Cica, Nemes Nusi, Leichtmann Nelli, Schöndweiz Duci, Schreiber Lilly, Gellisz Nusi, László Ági, Láng Mancsi, Arató Klári, Daniberg Nusi, Pártos Kató, Kovács Magda, Rác Ági, Róth Klári, Vermes Biri, Kemény Blanka, Niszel Blanka, Hoffmann Klári, Waldmann Anna, Bürger Olga, Weisz Böske, Ritter nővérek, Gerő Margó, Székely Panni.

* Ifju Filharmónikusok koncertje 18-án délelőtt fél 11 órákor a Városi Színházban. Jegyek a Hegedüs Hirlapirodában.

* Ki keres munkát, vagy munkást? A közmunkaügyi minisztérium nyilvános elhelyező hivatala felhívja az összes munkaadókat, az ipar, a kereskedelem és a gazdaság bármely ágához tartozó munkásokat, valamint az egyéb foglalkozást űző alkalmazottakat, és szolgálati személyzetet, hogy munkást, vagy munkát kereső kérvényeikkel a helybeli Hatósági Munkaközvetítő Hivatalhoz forduljanak. A közvetítés teljesen díjtalan. V. Marinescu hivatalfőnök.

* A GYERMEKBARÁT EGYESÜLET ezuton közli az érdeklődőkkel, hogy fényesnek ígérkező szombati papirbaba-estjét közkívánatra álarc nélkül tartja. A záróra meghosszabbítását engedélyezték.

* Borbély iparosok mulatása. Vasárnap, 11-én, 8 órai kezdettel az Iparoskör összes terméiben tartják műsoros háziestélyüket a fodrász iparosok. Az est családias jellegét különösen kiemeli az, hogy a műsor legtöbb számát iparos műkedvelők játsszák. A műsorban Marton fodrász énekeit Anné Ödön fogja énekelni, míg az iparos életből vett humoros jeleneteket, amelyeket Rammingert István irt, ugyan ő, Szabó Dénéssel fogja lejátsszani. Nagy megtiszteltetés a fodrász iparos társadalomra, hogy Nagy Márton nyugalmazott főszolgabíró igen szellemes felolvasással jön a kedély és hangulat fokozására. Az estélyen a fodrász iparosság más szakmabeli iparosokat is szívesen lát családjakkal együtt.

* A volt MÁV. vasutasok figyelmébe. Makutz Gyula, a volt MÁV. vasutasok elnöke értesíti a tagokat, a volt nyugdíjasokat, hogy a Cassa Municipali való téves besoroztatásuk ügyében az illetékes körök felfogása kedvezően alakult, s így remélhetőleg már a közeljövőben szerzett jogukba léphetnek. Mielőst az eljárás módzatai tisztázva vannak, azonnal publikálni fogják.

* Die Dame márciusi száma gyönyörű tartalommal megjelent. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

* Asztalos iparosok gyűlése. Nagyvárad összes asztalos iparosai március 10-én, szombaton este 7 órákor az Iparoskör helyiségében tartandó igen fontos gyűlésen teljes számban és okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. A megindított és helyzetük javítását célzó akció csak úgy sikerülhet, ha a gyűléseket a tagtársak teljes számban látogatják.

* Ifju Filharmónikusok koncertje 18-án délelőtt fél 11 órákor a Városi Színházban. Jegyek a Hegedüs Hirlapirodában.

* A Tache Jonescu (v. Körös)-utcai tragédia körül. Tegnapelőtt részletesen beszámoltunk a Tache Jonescu (v. Körös)-utcai szerelmi drámáról. Ma délelőtt aztán, fejezőkötésekkel, megjelent a szerkesztőségben Duma Gábor cipőfelsőrész-készítő, a véres dráma áldozata. Duma a tényállást az alábbiakban adta elő: Öt sohasem füzte meghitt viszony Nesté Józsefnéhez. Nem udvarolt neki, tehát meg sem csálhatta. Randevút sem adott, azon tehát nem jelent meg. Mindössze csak az történt, hogy Nesténének szótá váltása támadt az egyik szomszédasszonnyal. Szerencsétlenségemre — mondotta Duma Gábor, — beavatkoztam vitájukba és ezenközben a fel-dühödött Nesté Józsefné a kezében lévő fejszével rám sújtott. A sérülés szerencsére nem súlyos.

* Felhívás az összes kereskedelmi alkalmazottakhoz és tisztviselőkhöz. A nagyvárad Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Szövetsége akcióit indított abból a célból, hogy egyrészt az esti záróráról, és vasárnapi munka szünetéről szóló törvényt pontosan tartsák be, másrészt, hogy azon semmi olyan változtatás ne essék, ami a jelenlegi munkaidőt meghosszabbítaná. Ezért vasárnap, 11-én d. e. 11 órákor tiltakozó nagygyűlést tartanak helyiségükben, a Saspassage emeletén, a Kovács Testvérek mellett. Minden kereskedelmi alkalmazott és tisztviselő tartsa kötelességének a megjelenést, hogy a tiltakozás minél impozánsabb legyen. Alkalmazottak Szövetsége.

* Ifju Filharmónikusok koncertje 18-án délelőtt fél 11 órákor a Városi Színházban. Jegyek a Hegedüs Hirlapirodában.

* Kedvezményes és vizummentes utazás Bécsbe és Prágába március 7-től. Igazolványok kaphatók a Nemzetközi Hálókocsi társaság nagyvárad fiókjában (Hegedüs hirlapiroda).

Ha nincs pénze, akkor is jól ruházódhatik.

mert készítek méret szerint felelősségmellett a legfinomabb angol kelmékből női kabátot, férfi öltönyt és felöltőket, nagy választék van férfi és női szövetekben. Selymek, poulínok, damastok, zeffírek, vásznak, sifonok, batistok, opálók, francia gyapjú divatdelainok, paplanok és nyári flanel takarók. Minden beszerezhető a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. 5 hó vagy 20 heti lefizetésre a legolcsóbb árák mellett. Kérem, hogy látogassa meg üzletemet és győződjön meg előnyös kiszolgálásomról.

Teljes tisztelettel:
Rottenberg Márton cég
Nic. Iorga (Zöldia)-utca 15.

Baklanoff koncertje

Tegnap este megadatott nekünk az, hogy ezt a kitűnő mesterdalnokot hallottuk. Nem érdektelen jelenség, hogy a mester fellépését ellenőrizhetetlen forrásból eredő kőszá hűre előzték meg, amelyek szerint Baklanoff már rég túlhaladott művészete delén, értékéből és tényleg hangja vesztett. Hogy ennek homlokegyenest az ellenkezője igaz, ennek a mester tegnapi szólókoncertjén gyönyörű tanúbizonyságot szolgáltatott. Amint Baklanoff a dobogón megjelent, nyomban felé hajlott a közönség kegye és — miért resteljük nyíltan bevallani, a kamaraénekesért dobogó a női szívek. Mindenki azonnal tisztában volt azzal, hogy egy rendkívül nagyszíni énekes és egy született sarmörrel áll szemben.

Mennyi nemes pátosszal zengte Lully és Moussorgsky áráit, mennyi igaz bensőség áradt Strauss és Henschel daljaiból, mennyi szűz poézist öntött bele a ráadásként adott Tank-Heine dalba: — „Es träumte mir von einem Königskind“ s mily komor forradalmi hangokat hallatott Puskin-Gretschaninow-„Capitl“-jében, mennyi veleszületett bájjal csempelte el Bernberg grációzus dionisziát az — „Il neige“-t. Mészáros szerénységét, lenyűgözőbben, trappánsabb nánszokkal előadni szinte elképzelhetetlen. A ráadásként adott Torredor-ária is pompás volt. — Mindent összefoglalva: gyönyörű telelhetetlen est, melynek folyamán a közönség tombolva ünneplte az illusztris vendégművészt.

Baklanoff kísérője Guttmann Miklós az elismert, nagytehetségű, kiváló zongoraművész volt, kit a mester sikerének részesévé tett, midőn az est folyamán kézenfogva ismételt a dobogóra hozta magát.

x Kedvezményes utazás Budapestre. 17-től félárú vízum, félárú utiköltség. Igazolvány kapható a Hegedűs Hírlapirodában.

* Elveszett csütörtökön este a város központjában egy kis aprószemű gyöngysor. Megtaláló, vagy nyomravezető a Hegedűs Hírlapirodában magas jutalmat kap.

* Egyetlen éjszaka kilenc horospincét fosztott ki egy betörő társaság. Budapestről jelentik: A Miskolc melletti sajókeresztúri gazdag szőlőbirtokok pincéit ismeretlen betörők kifosztották. Kilenc pincét törtek fel egy éjszaka beforgása alatt és a pincékben levő rengeteg bort és pálinkát teherautókon elszállították. A vakmerő pincetolvajok a jelek szerint Budapest felé vették útjukat sok százezer pengő értékű zsákmányukkal. A nyomozást budapesti detektívek vették a kezükbe.

Hány munkanélküli van Nagyváradon

Ioan D. Neascu munkaügyi felügyelő nyilatkozik az ankétról

— Saját tudósítónktól —

A Nagyvárad Estilap beszámolt arról a nagy jelentőségű bíró ankétról, amelyet a hét folyamán a várad munkanélkülség megszüntetése érdekében rendeztek a városházán. Az ankéton megjelent a munkaügyi minisztérium delegátusa és résztvett a megbeszélésen, mint a minisztérium képviselője Ioan D. Neascu inspektor, a nagyvárad munkaügyi felügyelőség vezetője is.

Ma délelőtt alkalmunk volt beszélgetni Neascu inspektorral, aki az értekezlet lefolyásáról és annak eredményéről munkatársunknak az Estilap számára a következőket mondotta:

— Az ankét előzménye az, hogy Egy Gergely dr polgármester a várad munkanélkülségről egy beadványt küldött a belügyminisztériumba. A belügyminisztériumból az ügyet áttették a munkaügyi minisztériumba, ahonnan azán George Popescu aradi inspektort és engem delegáltak a várad helyzet megvizsgálására. Ezen a megbeszélésen elsősorban is azt igyekeztünk tisztázni, hogy mennyi ténylegesen a nagyvárad munkanélküliek száma. — Teljesen ellenőrizhetetlen forrásból származhatott az a hír, hogy

nyolcezer munkanélküli van a város területén.

— Erthetetlen ez, hiszen a munkaügyi felügyelőség az összes szakmákat nyilvántartja és csodálatos, hogy nálunk

mindössze ezeröttszáz szakmunkás szerepel, mint olyanok, akik nem kapnak munkát.

Ha ehhez hozzávesszük még a többi nemszakmunkást, akkor véleményem szerint összesen

kétezeröttszázra tehető a várad munkanélkülieknek a száma.

— Kétségtelen, hogy a nagy munkanélkülség a nehéz pénzügyi és gazdasági viszonyokkal indokolható. Ilyen értelmű jelentést tettünk Ghicorghe Popescu inspektor társammal

együtt a munkaügyi minisztériumnak és reméljük, hogy a minisztérium módot fog találni

arra, hogy közmunkák létesítésével enyhítsen a várad munkanélkülségén.

Lindberghnek nem kell a parlament aranyérme, mert pacifista apját megbélyegezték

— Az Estilap eredeti távirata —

Newyorkból jelentik: Ismeretes, hogy az amerikai parlament nagy aranyéremmel tüntette ki Lindberghet, a fiatal amerikai repülőt, aki tavaly májusban 36 óra alatt, egyedül gépén átrepült Newyorkból Párisba és ezzel a civilizáció egyik legnagyobbat lapjára írta be nevét. Lindbergh a parlament által adományozott érmet most visszautasította. Ennek a visszautasításnak oka az, hogy Lindbergh tüntetni akar az amerikai parlament ellen. Ugyanis Lindbergh apja tagja volt a szenátusnak, amely árulónak és németbarátnak bélyegezte a háború alatt az öreg Lindberghet azért, mert szót emelt a béke érdekében és a legvégsőig nem tiltotta pacifista felfogását.

Hírlük, hogy Lindbergh legközelebb Párisban és Berlinben át a skandináv országokba utazik, hogy ottlévő rokonait meglátogassa.

A lei ma Zürichben 319.50

Zürichi nyitítás

BUKARESTI 319.50

Berlin	124.17
New-York	519.43
Budapest	9085.—
Prága	1539.—
Bécs	7315.—
Páris	2043.—
London	2534.—
Milano	2746.75

Várad érőfolyamok

Pengő	28.57
Csehszék	4.85
Dollár	163.12
Dinár	2.85
Schilling	22.95
Márka	39.05
Francia frank	6.45
Svájc frank	31.42
Lira	8.68

Csecsemőhulla a sirhant oldalában

— Az Estilap eredeti távirata —

Budajestről jelentik: Hajduböszörményben, az ottani temetőben a temetőőr szokásos sétáját folytatva, borzalmas fölfedezést tett. Kutyája az egyik sírnál heves szűküléssel elkezdte kaparni a sír oldalát. A temetőőr gyanúsak talála a kutya izgatottságát, nem kergette el az állatot, amely csakhamar

a földből előkaparta egy újszülött csecsemő holttestét.

A csecsemő alig lehetett pár napos, a felkeltet anyja csak

néhány órával azelőtt áshatta el a sír oldalába. A hajduböszörményi rendőrség erélyes nyomozást kezdett az anya személyének felderítésére.

* A Kishitelbank és Takarékpénztár r.-t. értesíti részvényeseit, hogy a részvények hétköznapi pontként 9—12 óra között a hivatalban: Kurländer és Ullmann-palota I. emelet, személyesen átvehetők. Közli egyidejűleg, hogy abban a helyzetben van, hogy ügyfeleknek hitelkérdéseiket fokozottabb mértékben tudja kielégíteni.

x Ha téjékozódva akar lenni az összes kottajutalomságok felől, jöjjön állandóan hozzánk. Vételkötelezettség nélkül minden kottát lejátszhat. Hegedűs Hírlapiroda zeneműosztálya.

x Könyvjutalomságot csak a Hegedűs Hírlapirodában

* Váradon már mindenki tudja kottát csak nálunk kaphat. Araink a legolcsóbbak. Hegedűs Hírlapiroda zeneműosztálya.

* Hencserek részlete Mankberger kárpitosnál, Reg. Ferdinand 17

Ez az eredmény, ha az Estilapban hirdetsz

Nagyobb ipar- vagy ke-
reskedelmi vállalatnak

alkalmas helyiségek kiadók

Avram Iancu (Kossuth)-u.
9. szám alatt. 381

A háziasszony ezernyi gondján segít

A jó háziasszony

a világ legjobb, legteljesebb szakács-
könyve, amely nemcsak a magyar
konyha ezernyi receptjével ismeret
meg, de bevezet a francia konyha
tudományába is, hogy végül
részletes felvilágosítást adjon a
vendéglátás minden kérdésére
vonatkozóan

Irtó Bántfihunyadi Hunyadi Erzsébet

- I. Vegyes sütemények.
- II. Télire való befőzések.
- III. Pecsényék, Koriések.
- IV. Etetőételek, gombák és mártások.
- V. Zsirban sült ételek.
- VI. Szárnyasok, vadak, halak.
- VII. Hideg ételek, pástétomok,
disznóölés.
- VIII. Levesek és levesbevalók.
- IX. Felfújtak és pudingok.
- X. Torták.
- XI. Francia konyha.
- XII. Vendéglátás, (Terítés, tálatás,
menük. Részletes tájékoztató
a vendégeskedés minden kér-
désében.)
- XIII. Rögtönzött ételek. Egyszerű
vendéglátás.

Egyes füzetek ára: 25 lei.

Összes-füzetek vételénél 22 lei
darabonként.

Kapható a Hegedűs Hirlapirodában.

Nívóval tűzes, zamatos borok

Asztali bor 20 lei, ecsenyebor 30 l.
Delaware 40 lei. Rácürmös sörkeserű
50 lei. Mindenik sajáttermésű, faj-
tiszt, édeskes. Ismételadók is ezek-
kel nagy forgalmat érhetnek el

Nagy Gábor

Vlahuța (Szt. János-utca 56. sz. 382)

SANITAS

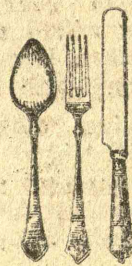
orvosi kötszer-üzem

Plata Unirii (Szt. László-tér) 7.

Ajánl minden e szakba vágó ös-
szes betegápolási cikkeket, saját
készítési speciális
sérv- és halkötőket kézen
és mérték szerint. Valódi
francia női és férfi summi
különlegességek

Új üzlet 335 Szolid árak

Valódi I-a alpaca evőeszközök
gyári lerakata

Kanál vagy villa
lei 30. —
Kávéskanál lei 15. —
Ezüstfazon
kanál vagy villa
lei 45. —
patentkés lei 70. —
kávéskanál lei 25. —
Husvágógépek, zom.
edények stb. nagy
engedménnyel

Stern vaskereskedő, Mihai
Viteazul (Nagyplac)-
tér 2. — Telefon 892. 150

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Intelligens fiatal nő független ur-
ember barátságát keresi, ki anyagi-
lag is támogatná. „Ibolya” jellegre
levelet kér a kiadóba.

Középkorú hegedűs, pianista ur-
hölgyet keresek összejáték céljából.
Levelet kiadóba kérem. 560

Husvétii ajándékba képereteket,
külföldi, nem gipszes, szobrász fa-
ragás, tartós és gyönyörű aranyo-
zással vagy polituros kivitelben, ol-
csón rendelhet, Banyiknál, Vlahuța
(Szent János) utca. — Ugyanott ol-
csó ajándéktárgyak kaphatók.

LAKÁS

KERESKEK 3-4 szobas modern,
világos, levegős lakást, lehetőleg
Olasziban. Cím a Hegedűs Hirlapi-
rodában.

TÖBB csinos egy ágyas butoro-
zott szoba, központban azonnaira,
fűtés és világítással együtt, havi
1500 leiért kiadó. Bővebbet a
„Metropol” szálloda portásánál. 3950

ALKALMAZÁS

EGY vagy 2 éves gyermek mel-
lé ajánlkozik, gyermeklányok
ügyes leány. Cím a Hegedűs Hirlapi-
rodában. 415

EGY jobb leány jó bizonyítvány-
vannal gyermek melé vagy egy
idősebb urinához ajánlkozik. Cím a
Hegedűs Hirlapirodában. 551

DELELOTTI takarítást bankban
vagy irodában vállalt megbízható asz-
szony Aradi-ut 25. Weinbergernél
549

ROMÁN-német levelezőt keresünk
egész napra vagy napi 2-3 órai le-
velezésre. Cím a Hegedűs Hirlapiro-
dában. 553

Deutsche Lehrerin unterrichtet
erstklassig Konversation und Gram-
matic. Zu erfragen: Simeon Barnutin
(D-mjan-ch) u. 1-a pt. 562

Házmestert azonnaira keresek.
Grosz Avram Iancu (Kossuth) utca
4. sz. 561

Uriházaknál vagy lakáson mo-
sást, vasalást válok. Kissné Cuza
Voda (Szacsavay)-u. 17. 559

Perfekte deutsche Korresponden-
tin sucht halbtags auch stundenweise
Besorgung. Offerten unter „Tüch-
tig” im Hegedűs-Büro erbeten. 563

Házmester felvétetik Cuza Voda
(Szacsavay) u. 10. sz. alatt. Jelen-
kezni lehet 1 és 2 óra között. 558

Nagy ismeretességgel rendelkező
urak és hölgyek
nagy jövedelemmel
felvétetnek 366
Halmos és Márton
linoleum és szőnyeg-üzletében.

ADÁS-VÉTEL

Ujabb 500 ridikült selejtezzünk ki
a tavaszi saszónra, amelyek rend-
kívül olcsó árban adunk el. Bőr-
disznói árak lerakata, Ferdinánd ki-
rály (Rákóczi) ut 5.

Aranyat, ezüstöt, drága-
követ veszek — Órák, ékszerek
speciális javítása 6-3
URAN-nál N. Jorga Zöldfa-u. 8.
Drágakő foglalo-műhely.

Eladó olcsón Bratianu (Szaniszló)-
u. melékutáján 4 szobás beköltöz-
hető sarokház. hozzá kert 270.000
leiért. Weisz Gizi Basarab (Nyomda-
u.) 4. Tel. 10-22. 554

FEKETE pianino, antik ebédio-
szekrény és több más butor. eladó.
Cím a Hegedűs Hirlapirodában. 536

Eladó, kiadó lakását jelentse iro-
dában, 24 óra alatt kiadom. Van-
nak lakások 1, 2, 3, 4 szobások
azonnaira vagy későbbre, 2 szobás
hallos lakás központban 1 évre ki-
adó. Weisz Gizi M Basarab (Nyom-
da)-u. 4. Tel. 10 22. 555

EGY előmelegítő kályha, kita-
pasziva eladó olcsón. Pictorul
Grigorescu (Mészáros) utca 4. Hir-
lapirodáj. 132

Eladó házak 50 ezer leitől 10
millióig, bér-, üzlet- és magánházak
előnyös fizetéssel 20 százalék jöve-
delemmel vannak. Weisz Gizi Matei
Basarab (Nyomda)-utca 4. Telefon
10-22. 556

Gyönyörű fekete posztó 3 méter
jólányosan eladó. Metropol-szálloda
portás. 564

Eladó 12 lakásos ház jövedelmez
120 ezer leit 350 ezer leiert előnyös
fizetéssel. Csucán villa 2 szobás
200 ezer leiért. Weisz Gizi Matei
Basarab (Nyomda)-utca 4. Telefon
10-22. 557

Gramofon jó karban eladó. Por-
tás Metropol-szálloda. 565

Bodega, új berendezéssel, forgal-
mas helyen, elutazás miatt olcsón el-
adó. Victoriei (Kolozsvári) utca 101.
sorompónál. 531

KÜLÖNFÉLÉK

A legdivatúsabb mondain táncok-
ból precíz oktatással különórakat
adok, házaknál. Cím a Hegedűs Hirlapirodában kérek.

GEPAJOUROZÁS métere 6 le
Erbsteinnél Sztaroveszky-utca 11.
vagy Cuza Voda (Szacsavay)-utca 28.

Fest. Niszter
2 nap alatt
Halinovcsán
a Sas alatt
Mos. 3816 Vasal

Perzsaszőnyeg könyv

Orendi — Neugebauer
megérkezett
152 mintával, leírással, moti-
vok színes képekkel
Ára 480. — Lei
Kapható
a Hegedűs Hirlapirodában

Mindenféle testest vállalom. Elő-
nyomdak részére sabloni keszi-
mek Str Caragiale Nyarfa-u. 8.

FIGYELEMI

Remélem, tudja már, hogy Bal-
tay József uri és hölgylodrász
Tache Ionescu (Körös-utca 3. sz.)
8 leiért borotvát

A Nagyváradi Estilap

nemcsak Nagy-
váradon a leg-
népszerűbb és
legolvasottabb
újság,

de a vármegye na-
gyobb helyiségei-
ben és Erdély szá-
mos városában
szélesen elterjedt.

Hirdetésre
ennél fogva a
legalkalmasabb.

Bőröndöket,
akci- és kólatáskákat
gyári áron árusítunk
Bőröndgyár
Oradea, Cuza Voda (Szacsavay)-u 18
Minden e szakmába vágó javita-
sokat olcsón eszközöl.

Új Idők

Rengeteg érdekes asszonyokat ér-
deklő divat, kozmetika, háztartási
tanácsot tartalmaz, azonkívül 2
regényfolytatást, novellákat, ak-
tuális képeket.

Ára: 20 Lei.

Mindenütt kapható
Videkre elküldi a Hegedűs Hir-
lapiroda.

x „Sváje” az első magyar-
nyelvű - utikönyv (bedeker)
170 képpel, 12 térképpel ga-
dagon illusztrálva 400 oldalon
ára 265 Lei. Kapható a Hegedűs
Hirlapirodában.

Hat hetes böjti idényre
meghívom vendéglős és ke-
reskedő urakat a fogyasztó
közönséggel együtt. Frissen
érkezett halkonzervek, ost-
see, göngyhering, ruszil,
hering és heringsaláta-
ikra, sokféle olajos szardi-
nlák vásárlására.
(Doboza 15 és 16 lei.)
Rengeteg sokféle sajtok, Ko-
rona. Lika és az összes bányai
sajtok és tea-vaj lerakata

Aszódinál Sas-
palota

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. l.